„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком и недељом на целом табаку а уторником на по табака.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску
на целу годину . . . . . 14 ф. — н.
на по године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
за 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију (у злату)
на годину 32 дин. на пола године 16 дин
на четврт године 8 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од ставке врсте оваких ситних слова, за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад.

НЕНАПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се

РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

ЛИСТ ЦЕЛОКУПНЕ СРПСКЕ НАРОДНЕ СЛОБОДОУМНЕ СТРАНКЕ.

БРОЈ 99. У Новом Саду у уторак 28. јуна 1888. ГОДИНА XXIII.

ДЕОБА БАЛКАНА.

Кад је Христос био разапет на крсту, онда су римски војници, представници грубе силе, дуго се кошкали око тога, како ће поделити између себе хаљине његове. И народи на Балкану нису се још потпуно ослободили распећа, а у овом тренутку води се гадна и срамна препирка око тога, како ће велесиле поделити између себе „балканске интересе“. Ко слуша ту борбу, томе се приказују неке те неке европске велесиле у гаднијем облику, но они сурови римски војници, који се отимаху о хаљине Христове. О праву народа, о човечности, о политичном поштењу, једва да се чује по који глас. Са најсуровије стране води се реч о деоби Балкана.

Берлински „Национал-Цајтунг“ повео је у најновије време први разговор о томе. Чивутски листови наше монархије, дохватише разговор о томе, као гладни вуци. Но има их од две руке. Једни би хтели да ми узмемо цео Балкан, други би се о томе погађали.

Једни заступају ово мишлење: „Руски престолонаследник узеће млађу сестру данашњег немачког цара (Софију), а ми, Аустро-Угарска, платићемо свадбарину. Ми ћемо морати попустити. Ми ћемо признати руски уплив у Бугарској, а Русија ће трпети наш уплив у Босни, Херцеговини и Србији. Но то је за нас пропаст. Чим Русија овлада упливом у Бугарској, пут у Цариград јој је отворен. Сваки наш споразум с Русијом у ствари Балкана, по Русију је добит, по нас губитак. Руски уплив на Балкану треба сасвим уништити“.

Друга, „умерена струја“ наших Чивута, заступа ово мишлење: Русија ће овладати упливом у Бугарској, а ми ћемо добити Босну и Херцеговину. Једном речи, Русија ће добити нешто што нема, ми ћемо добити нешто што имамо. Ако је истина да ће наша монархија на то пристати, онда ћемо ми играти у тој ствари најјаднију улогу. Ми нисмо против погодбе с Русијом, али ако се погодимо, онда мора и Аустро-Угарска наћи при томе свога рачуна. — Та господа хоће без сумње Србију и — Солун.

Руски лист „Новоје Времја“ одговарајући „Национал — Цајтунгу“, вели да о деоби Балкана не може бити речи. По том листу, балкански народи нека буду своји. И нека нико не узме ни педља њиховог земљишта. Тај лист пише:

„Зар западна половина балканског полуотока није православна, и зар она није течајем многих векова делила жалосну судбину православног истока, о ком је „Нац. Цајтунг“ берлинско гласило повело реч? Нема потребе делити балкански полуоток у две половине; он је сав (словенско-) православни. Западна половина, у њој Црна Гора, тежи к Русији још више него ли у источној Бугарска, премда не треба одвише дати важност привременом отуђењу Бугарске од Русије. Опште нагињање балканских народа још ће се ојачати, када ће уверени бити, да је лажљива тврдња наших противника, да Русија хоће прогутати балканске народе. Самостално народно биће могу ови народи обранити само у морално-политичком савезу с Русијом. Али берлински лист, како се види, неће да се с тим сложи, те западној половини одређује други положај, сличан Познању. Тако разграничење православног истока не мили нам се, јер ће оно бити извором вечних неспоразумљења и борбе Русије с Аустро-Немачком. Оно се противи историји балканских народа и грози народном чувству. Што су скривила различита српска племена на Балкану? Зашто баш она немају права рачунати на самостално државно биће, дочим Бугари уживају особиту наклоност наших суседа?“

Из овога се виде разна мишлења о деоби Балкана. Сваки пријатељ човечности и народних права мора управо жалити, да о томе и може бити речи. Ми још увек држимо да је таква погодба немогућа, а ако би до ње и дошло, она би се извела на папиру, или би била врло кратког века. На крају крајева заселе би свакоме ономе балканске државице у грлу, ко би хтео да их прогута. И једног лепог дана, имала би „трахеоматија“ посла. Нашла би се рука и нашао би се нож, који би прорезао дотичној држави грло, и извукао из њега државу, која је тамо засела. Подела Балкана опасна је по балканске државе, али је још опаснија по оне, који хоће да га деле. С тога и не разумемо неке престолничке листове, који наваћају нашу државу на зло. Лако је турити у уста залогај, ал треба пазити и на то, да не — заседне.

Политички преглед.

О састанку руског и немачког цара јављају најновије вести ово: „Немачки цар кренуће се 1. јула по нашем календару у Кил. Тамо ће се бавити један дан, па ће се онда вренути морем у Русију. У Петроград стићи ће 6. јула.“

„Хрватске ствари.“ Троједнички сабор завршио је седнице ове сесије. Како ми мислимо о раду тог сабора изрекли смо више пута, а овде ћемо навести шта пише под горњим насловом „Буд. Тагблат“. Он вели: „Видели смо, да су Старчевићанци стерани са позорнице, али нисмо могли приметити, да су се троједнички одношаји поправили и у ствари, а не само по изгледу. И ми мислимо да томе није крив само народ, или управо опозиција. Онај мир који влада у Троједници уметнички је, да не рекнемо изнуђен је. Кад опозиција мора да се уздржава од дебате, мора да штрајкује, онда је то жалосно. Владавина, какву је удесио бан Хедервари у Троједници може неког да привремено превари о стању ствари, али то привидно стање ствари неће бити дуга века, јер је силом и угушивањем јавног мњења створено.“ За тим поменути лист узима у обрану слободну штампу и вели да је срамота, што већина троједничког сабора неће да дозволи слободну штампу. Е ал наши Срби пословици — задовољни су.

Наша браћа у Старој Србији. Пишу нам из Цариграда: „У Пећима у Старој Србији затворили су Турци многе Србе, јер су их Бугари денунцирали, како су из Србије добили новаца за агитацију. У ствари је толико истина, што је друштво светог Саве дало за зидање једне српске школе 300 франака. Ти новци нађени су и јадни Турци боје се, да ће им тих 300 франака царевину оборити. Руско конзулство у Призрену заузело се, како би се невољници избавили, који на правди страдају и које су несавесна бугарска брђа на душу узели.“

Судска расправа у ствари „Драшковог Рабоша“

(пред поротним судом у Сплету.)

Нема сумње, да је још свакоме у памети парница због велеиздаје против др-а Живнија уредника бечког „Парламентера.“ О тој су парници са чуђењем писале енглеске новине, па чак и бечке правничке новине. Др. Живни оптужен је био због неких чланака, који су изашли у „Парламентеру“, али државни тужилац није нашао у садржини тих чланака велеиздају, него је покупио и неке друге околности, те је пробао да докаже, да је др. Живни панслависта, а ко је панслависта, тај је и — велеиздајник. Овако ничим неоправдана логика задивила је и правне и неправне кругове, но и порота је увидела да она на основу такве логике не може осудити оптуженика и ослободила га је.

Но још далеко пре, но што је оптужен и затворен у Бечу др. Живни, оптужени су и затворени су на истој основи у Сплету уредник и власник „Драшковог Рабоша“. И ма да су читави месеци прошли, од кад је парница др. Живнија свршена, парница у ствари „Драшковог Рабоша“ тек је сад доконана.

Уредник „Драшковог Рабоша“ Јован Бутијер, и власник истог листа Јово Метличић оптужени су због чланака: „Зашто — зато;“ „Савети мом једином сину“ и због Драгашевићеве песме: „У бој,“ која је изашла у листу преведена на руском језику. У садржини тих чланака и песме, назрело је државно одветништво „злочин велеиздаје,“ „злочин увреде величанства“ и „злочин сметања јавног мира“.

Занимљиво ће бити да наведемо разлоге из оптужнице, које се не односе на оптужене песме, и због којих разлога кад би баш били истинити и кад би били кажњиви, штампарска порота не би могла окривљенике осудити, јер то не спада пред њу. Из тих „разлога“ види се, да државни тужилац гледа врло чудним очима на Српство и на православље. Да наведемо неколико примера за то. Оптужба вели међу осталом:

„Није се дало разумети за што Метличић, ма да је католик и ма да у приватном животу следи наредбе католичанске вере, стаде се у листу показивати противником истог верозакона“.

„Јово Метличић припадао је много година хрватској странци, беше председник овомесног „Славјанског напредка“ и благајник „Народне сплетске читаонице“ а чудновато је с тога, што је он изненада преокренуо у старом његовом политичком уверењу, те постао ватреним заговаратељем Срба против Хрвата, тим више, што у Сплету нема Срба, а само два три православна, а у целом котару до мали број њих, који се нису досада нигда бавили политиком“.

„Исти г. Јово Метличић бавио се политиком у српском православноме смислу; он је примао многобројне иностране журнале, а никако пак није се могло држати, да их је примао у замену „Драшкова Рабоша“, који су били словенског, највише руског извора, и који су гојили руску идеју и панславистична начела“. (Зар то закон забрањује?)

„Из парничних списа излази да Јово Метличић беше у тесним одношајима са многобројним особама Црне Горе, и да је више пута био главом у Црној Гори.“ (Зар то забрањује закон?)

„Истодобно опазити је, да многобројни бројеви „Драшкова Рабоша“ обелодањени прошасте године одвећ су се бавили о руској политици а особитим бринућем о Црној Гори и о развитку исте кнежевине.“

„Како се је већ рекло „Драшков Рабош“ изашао је из почетка тискан латиницом, а бројем 34. год. 1885. почео је излазити ћирилицом, очевидно да тим покаже боље, да је писан особито за православне Србе“. (Зар је то грех?)

ЛИСТАК.

КРАЉ МИЛАН И КРАЉИЦА НАТАЛИЈА.

„Мора!“

Ни једну реч не изговара краљ Милан тако често, као ту. Но и много жешће уме он да обележи, како све мора бити по његовој вољи. Не једном је он казао официрима, народним депутацијама, посланицима па и министрима: „Ја ћу обући велике чизме, па ћу до колена газити по крви, али нећу попустити.“

И према краљици Наталији, не може се рећи, да је краљ Милан обукао рукавице, но би се пре могло казати, да је обукао — велике чизме.

Хтео је да приволе краљицу на развод брака, хтео је да јој одузме сина, престолонаследника, па јој је на почетку прошле недеље послао у Вајбаден мало и одвише незграпног „гласника“. Изабрао је човека који је краљици до дна душе мрзак, а пуз то је тај човек војени министар и — генерал.

Краљица Наталија рекла је генералу Протићу да она неће, и затворила је пред њим врата. Генерал се згрозио од онолике „инсубординације“, и брзојавио је краљу у Београд, да краљица Наталија припада некој чудној партији, гора је и од радикала, не попушта и не боји се.

И гле! Краљ Милан је променуо тактику. Сетио се народне изреке да лепа реч и гвоздена врата отвара, па можда ће та реч отворити и врата краљичина у Вајбадену. Што није могао генерал са суровошћу, то ће можда учинити смеран калуђер са пријатељским наговарањем.

И посла краљ краљици другога весника. Краљица је побожна као све Рускиње. Она поштује владику Димитрија; она пред њим неће и не може затворити врата; она ће слушати његове говоре, савете, молбе, па можда и послушати . . . Генерал је пропао; живео дакле калуђер! Кад не помаже претња, можда ће благослов.

Епископ Димитрије не говори: „Краљ заповеда!“ Он не тражи престолонаследника за увек. Десет месеци нека учи у Београду, а два месеца, време одмора, нека проведе код матере. Право је тако! Краљ не тражи развод брака, што хоће ваљда по други пут да се жени. Боже сачувај! Па кад се брак с краљицом и разведе; она неће изгубити сва права. У црквама у Србији, моли се свештеници при богослужењу и даље богу за њу као и до сад. Да епископ Димитрије не зна с ким има посла, он би можда говорио краљици као што говоре данас плаћене бечке и пештанске новине: „краљ не тражи коначни развод брака, он хоће само развод „vom Tisch und Bett.“ Но као за пакост православна црква не зна за такав развод. Овде је или — или.

Краљица је одбила „војено министарство“, но како ће угледног представника „свете цркве?“ Не може бити, да она не види, на шта ће напослетку изаћи и ово попуштање према њој. Верује ли? Тешко! Тек толико стоји, она је донекле већ сад победила. Граде јој златну ћуприју за повратак; о њеном поносу воде рачуна; генерал Протић кога је она једаред изјурила из двора, неће имати прилике да чује први од ње те речи: „Пристајем, да никад више не уђем у београдски двор!“ Грубост је према женскињи ужасно оружје, али је оно, што личи на попустљивост и такт, по њих — опасније. Сирота краљица! Уместо са злурадим смешењем генерала Протића, имаће да се бори са Димитријевим сувама.

* *
*

„Тешка је судбина краљице Наталије, али се мора признати, да ју је заслужила. Она се није задовољила са блеском круне, није се задовољила тиме, што ће земљи да даде будућег владара, него ју је њена амбиција одвела на политичко поље, те уместо да буде стуб краља Милана, могла је бити опасна по тај престо... Она је крива, и краљ има права тражити, да је то не прође без казне.“ — Овако трубе данас бечке и пештанске новине, не би ли им пошло за руком, да одбране краљев поступак. Јер то је јасно: ако ће рећи краљу Милану да има право, морају пронаћи за краљицу Наталију ма какву кривицу.

Дакле краљица Наталија је била опасна престолу краља Милана! Али кад прочитате с краја до на крај све те листове, нећете наћи ни једног доказа за то, шта више нећете наћи ни једног покушаја да се то докаже. На против! Из разних бележака тих листова излази сасвим друго нешто, излази, да краљица није дозволила, да јој се прохарчи и последњи новац, и није трпела неке ствари, које ни једна жена неће трпети. Те ствари износе баш они листови, који у овој ствари стоје на страни краља Милана. Из свега њиховог причања да наведемо два три примера. Ево их:

„Краљ Милан, ваљда с тога што се образовао у Паризу, воле све што је грчко, па и жену грчког конзула. Дворски је обичај, да краљица пољуби све госпође, које долазе да честитају Ускрс. Краљица је то и учинила, само је од жене грчког посланика окренула главу. То су сви приметили. Од оно доба почео је краљ очигледно да избегава краљицу; запетост и јаз између њих постајаше све већи . . .“ Овде не видимо да је политика играла улогу.

. . . „Познато је, да је имање краљице Наталије већ јако окрњено. Она је ваздa сматрала, да краљ и одвише троши, те му је последњих година изјавила, да она те претеране трошкове, бар оне, које иду из њеног имања, неће трпети.“ — И у овом не видимо да је политика играла улогу.

А сад још један велики грех краљичин:

. . . „При једном дворском ручку био је присутан аустро-угарски војени аташе Десковић са женом. Краљ је причао међу осталом гђи Десковићки, да се он образовао у Паризу. „Али се то не познаје на њему“, рече заједљиво краљица. На то је завладало подуже и несносно ћутање.“

То је било у најновије доба. Но ми би били у стању причати сасвим другојаче ствари. То нећемо, већ забележисмо причања оних листова, који веле: „Спор између краља Милана и краљице излегао се због тог, што се краљица бацила била на опасну политику.“

„У оно време дакле „Драшков Рабош“ показа дотичним својим чланцима, да нипошто не беше надахнут аустријанским духом а особито кад изјави, да је окупација сљедила на терет других, којима оне земље беху отете, и кад закључи, да туђе треба вратити, да Аустрија има пустити те земље“. (То су говорили и говоре данас толики посланици и пишу толике новине.)

За доказ великог нагнућа Метличића за Црну Гору и Русију и његових одношаја са особама тих земаља имаду се следеће особите околности.

„Степан Рељић, нећак Метличићев, пошто је за неколико година стајао код стрица у Спљету, и ту свршио реалку, добио је усљед прошње Метличића од Црне Горе стипендиум од три сто годишњих рубаља, да учи политехнику у Петрограду. Други момак, Јосип Пера из Стафилића, Каштелан-ац као и Метличић, доби исто стипендиум као и Рељић од црногорске владе и би послан на учење у Русију.

Напокон трећи момак, неки Петар Ивелић, који је учио у Спљету и боравио код Метличића, добио је место пучког учитеља у Бару. (Зар је и то грех?)

„Јово Метличић полазио је који пут у Беч и ту опћио је и спријатељио се је са многобројним особама, које подупирају руска начела и које панславистичка чувства. Међу тим особама означити је особито бившег дворског саветника Адолфа Добержански-а и др. Карла Живни-а уредника часописа „Парламентера“, пак Владимира Дудикиевића, Александра Лисиака и Лава Алексиевића“. (Ко је забранио с тим људима дружити се?)

„Напокон ваља приметити да је настала сумња, да је „Драшков Рабош“ примао какву новчану припомоћ са стране многобројних комитата састављених по Европи у разним местима“. (Дакле сумња.)

Види се дакле и ова оптужница као да полази са истог гледишта као она против уредника Парламентера, т. ј.: „може неко учинити много ствари, које по себи нису кажњиве, али кад се скупе уједно, онда могу бити кажњиве“. Но постојеће правно схватање свега света не зна за тај апсурдум.

О самом току парнице бележимо по „Српском Гласу“ ово:

„У четвртак јутром почела је кривична расправа против уредника и власника „Драшкова Рабоша“ пред поротом у Спљету. Изведени су из тавнице уредник Викентије Бутијер и власник Јово Метличић. Судбени двор састављају: председник истога суда Каповић и саветници Мазухели и Ланеве. Тужбу заступа ц. к. државни одветник др. Пелегрини. Оптуженике бране: Др. Игњ. Бакотић уредника Бутијера, др. Душан Бањак власника Јову Метличића.

Пошто су изабрани поротници и извршени остали законски прописи, прочитана је оптужница.

Тужилац предложио је, да се расправа држи тајно. Обрана се противила. Судбени двор пристао је па тајност само за онај део расправе, који се буде тицао увреде Величанства.

Првога дана саслушано је оправдање Јове Метличића, па Викентија Бутијера. Прешло се на претрес песме „У бој.“ Позвана су два заклета тумача за руски језик.

Расправа се свршила другог дана у седам сати у вече. На сва питања поротници одговорише једноглсно не.

Суд је на основу тога ослободио оптуженике, но државни одветник уложио је ништавну жалбу. Усљед тога метнути су на првом суду ослобођени оптуженици поново у истражни затвор где су већ били 8 месеца“. — На све ово надовезује „Српски Глас“ ову тужну вест из Спљета: „Викентију Бутијеру уреднику „Драшкова Рабоша“ од кад је у затвору умрло је двоје нејаке деце. И жена Бутијерова, која је живила од зараде својега мужа, тешко је болесна.“

Шта ту да речемо? — Мило нам је што је порота ослободила оптуженике, а надамо се да виши суд неће имати повода да наређује нову расправу.

Ван.

Вести из места и са стране.

Краљица Наталија и њена околина. Добили смо ове редове: „Опште је мишљење, да је краљица Наталија окружена повећом свитом, али то није случај. Још за време свог бављења у Италији она је гледала да се опрости сувишне околине па је чак уклонила из своје близине и Стевана Поповића (белог,) негдањег министра просвете, који је њеној околини био придодат као престолонасљедников учитељ. Сад је у Визбадену с краљицом само њена пријатељица дворска госпођа Бучевићка, (удова пуковника Бучевића) и др. Л. Докић, лекар престолонасљедника, који је уједно и учитељ престолонасљедников. У осталом краљица се врло много бави с васпитањем и образовањем престолонасљедника, те се може рећи, да му је уједно и врло вредна учитељка“.

Лед. Јављају нам из Кулпина, да је овде у недељу, 26. о. м. после подне, падао тако крупан лед, као што сада у Кулпину ни најстарији човек не памти. Штета је грдна, јер је све у пољу у млево потучено. Од кукуруза, кудеље, жита, што још није покошено нема ништа. — Из Ђурђева нам јављају, да је и ту као и у жабаљском атару истог дана падао јак и крупан лед, тако да је и ту све у млево потучено. Од све ране осим оне, што је покошена и прикупљена — нема ништа. Народ, како у Кулпину тако и Ђурђеву и Жабљу јако очајава.

Раваничка слава у Будимпешти. „Сад.“ добија из Будимпеште ову вест: „У прошлу недељу славили смо ми Срби пештанци лепу славу, раваничку славу. Какву раваничку славу — у Пешти? Ето таку. У будимским планинама, подруг сата хода од Будима, лежи у прекрасној долини међу самим горама, дивљим дубравама и питомим виноградима и воћњацима немачко сеоце Ирма. На домак селу на убаву вису саграђена је православна — руска црквица, а до ње парохијални дом с виноградом и целим газдалуком. Под том црквицом лежи у ћивоту тело Александре Павловне, ћерка негдашњега руског цара Павла, а супруга Јосифа славног негда палатина од земље Угарске. Руски двор издржава и ову црквицу и парохију на којој служи сада честити прота руски преч. г. Теофил Кардасевич, са певцима (псаломщицима) Колумбовом и Мирољубовом. Овај честити прота уобичајио је, те сваке године о Видову дне служи свету литургију св. кнезу Лазару и чита спомен погинулим јунацима на пољу Косову. Тако је и ове године. Но како паде Видов-дан у тежатник, а овдашња је Србадија већином само недељом слободна од посла, то је г. прота ту лепу славу одржао у недељу. На тај дан искуписмо се нас двајестина које ђачке, које занатлијске и трговачке омладине, те отпешачисмо певајући до Ирме. Амо се сакупило нешто народа из оближних српских села: Калаза. Помаза и Чобанца. Ту је г. прота одслужио свечану службу и очитао спомен косовским јунацима, а ми смо појали јектеније и стихире. После св. литургије показиваше нам г. прота црквене утвари, што их цркви овој посла руски двор 1883. године, о стогодишњици рођења покојнице, која у ћивоту под храмом овим почива. Не могасмо се сити нагледати и надивити грдној богаштини златали крстова, путира, јеванђеља и иних св. утвари. Одежде све „жеженијем златом“ везене, а крстови и слике искићене све самим дробним бисером и правим алемима. Сама црквица је тада обновљена и радили су на украшењу јој први уметници сликари. По том нас је г. прота угостио правим словенским гостољубљем. О ручку је пало много родољубивих здравица, цела је слава изгледала сасвим као раваничка слава у маломе. За цело ће се сваки од нас дуго сећати ове лепе светковине, на којој нека је хвала и слава честитому г. проти Теофилу!“

Дилетантска представа у Кикинди. Читамо у „Садашности“: „Кикиндска добровољна позоришна дружина латила се по ново, да у течају овог лета низ позоришних представа на добротворне цели привреди. Чист приход прве представе — која ће се приредити после идуће недеље — намењен је у прилог намири болничких трошкова српског песника, покојног Мите Поповића.“

Абисинска депутација у Русији. Ових дана стигла је у Одесу депутација од три православно-источна свештеника, које је послао у Русију абисински негус, да присуствују 900-годишњици покрштења Руса. Депутација, у којој се налази такођер познати Козак Ашинов, поћи ће преко Кијева у Петроград, да уручи цару власторучно писмо негусово, те ће се тада повратити опет у Кијев.

Свиња изела дете. Пишу нам из Делиблата (Баната): „У кући једног ратара десила се велика несрећа. Сви су отишли на рад, а остаде само мати са једногодишњим дететом код куће. Но и она оде у авлију да плете ужа, а остави дете у колевци и затвори врата. Док је она радила, чула је детињу дреку, но у први мах је помислила, да та дрека не значи ништа необично, но кад дрека не престајаше, но напротив биваше све јача, оде жена да види шта је. Кад тамо има шта видети. Свинче је отворило њушком врата, извукло за ноге дете из колевке и појело му руке и ноге. Дете је умрло и данас у петак сарањено је. Молим вас штампајте г. уредниче овај грозан случај, не би ли матере већма пазиле на своју децу, јер оваких грозних случајева било је на жалост чешће у свету. Пазимо дакле на децу и не остављамо их саму.“

Нови Сад, 27. јуна.

Данас је била седница епархијско-административног одбора. Међу осталим предметима расправљала се и рекламација Симе Ћирића против бирачког права др. М. Божеског и Живка Вулетића. Рекламант је тражио од нашег црквеног одбора да споменуте особе избрише из бирачке листе, но одбијен је. Кад је за тим др. Божески изабрат за скупштинара С. Ћирић је и против тога рекламовао. Пошто је црквени одбор и ту рекламацију одбио, жалио се рекламант епархијско-административном одбору. Осим др. Полита, сви су чланови били за то, да се рекламација одбије и одбијена је. Тако је потврђена цела листа скупштинара коју је наш црквено-школски одбор поднео на потврду.

Трговина.

= **Нови Сад,** 27. јуна. (9. јула.) Житарска радња. И ако је жетва пшенична у нашој околини одпочела није новога зрна у већој мери на пијацу нашу досада приспело. Жетва у неколико са кишовитог времена задржана. Старе пшенице само свецем и недељом у што знатнијој количи се доважа. Према попуштању цене на горњим тако и на нашој житној пијаци је цена пшници попустила Данас се плаћа пшеница стара 6 ф. 20—30 н., нова пшеница 6 ф. Наполица 5 ф. 40—50 н. Јечам 4 ф. 20 н. Зоб 4 ф. 40—50 н. Кукуруз 5 ф. 70—80 н. све од 100 кгр.

Радња са производи врло слаба. Осим масти и сланине остала се роба слабо тражи. Маст на више 67 ф. — 68 ф., на мање 70 ф. — 72 ф. Сланина сушена 67 ф. — 68 ф., тешка паљена 70 ф. Све од 100 кгр.

*

У **Будимпешти** 25. јуна. (7. јула.) Пшеница је нуђена обилно; млинови се држаху више у резерви; са кишовитог времена и чврсћег расположења у иноземству цена прве половине недеље се мало поправила но у другој половини недељној и опет попустила. Покрај недељног промета од 90.000 м. ц. пшеница је изгубила од прошлонедељне цене 10 н. поново.

Термини су са пшеницом закључени овако: Пшеница 7 ф. 15—17 н. за пролеће пшеница 7 ф. 51 до 53 н. Кукуруз за јули-август 6 ф. 44—46 н., за мај-јуни 1889. 5 ф. 21—22 н. Зоб за јесен 5 ф. 26—27 н. Репица за авг.-септембар банатска 9 ф. 50 — 10 ф., кол роба 10 ф. 50 н.

Готово зрно за готов новац. Раж 5 ф. 30—40 н. Кукуруз лош 4 ф. 90 — 5 ф. 50 н., чинквантин 5 ф. 65—80 н.

Производи. Маст 62 ф. — 63 ф. са буретом. Сланина тешка 57 ф. 50 — 58 ф. 50 н. од 100 кгр. Шљиве. 4000 м. ц. је продано на термине, крупној роби се цена одржала; узанц шљиве су попустиле. Босанске 75 ком. у по кгр. за окт. новембар 25 ф., 85. ком. 19 ф. 64 н. Српске 85. ком. у по кгр. 19 ф. 42 н. 90 ком. 17 ф. 64 н., 100 ком. 14 ф. 73 н., 100 ком. босанске за окт. 15 ф. 18 н., српске узанц 12 ф. 50 н. Готове је робе мало продано; плаћана 85. ком. 16 ф. 30—53 н., 100 ком. 12 ф. 50 н.

Спирит. Усљед непрекидног живахног тражења, цена је и даље напредовала; прост спирит 29 ф. 50 — 30 ф., рафиниран 32 ф. 50 — 33 ф. Тенденција врло чврста.

Најновије вести.

— Из Београда јављају, да је краљ Милан предложио, да се направи уговор између њега и краљице Наталије, који би уговор најпре обоје потписали, па онда и сви епископи и цело министарство, а на који би се ударио и државни печат. По том уговору признавала би се сва права краљици Наталији, али под условом, да може у Србију доћи само кад је краљ Милан позове. Даље би се по уговору престолонаследник могао васпитати за време од 4½ у Немачкој под надзором своје матере, али би морао сваке године ферије провести код оца. После 4½ године морао би престолонаследник доћи коначно у Србију. Уговор би имао трајати, док не би престолонаследник постао пунолетним. Краљица Наталија је одбила тај предлог.

БРЗОЈАВИ „ЗАСТАВИ.“

(Стигли 27. јуна у вече.)

Рим. Лист „Италија“ дознаје из поузданог извора, да о путовању немачког цара у Италију није још ништа решено. С тим отпадају гласови који тврде, да ће немачки цар доћи у Монц место у Рим.

Цариград. Јуче у вече опколела је чета бугарских разбојника (од 45 људи) железничку станицу Белову (у источној Румелији) и одвела је собом као заробљека тамошњег жељезничког агента који је аустро-угарски поданик.

Марзељ. Митинг против употребљавања страних радника није се могао одржати. Присутни око 1000 на броју, били су подељени у либерале и социјалисте, те је у свима крајевима дворане дошло до боја. Више је њих рањено. Полиција је испразнила дворану.

Рене. Јуче је Буланже на банкету држао говор. Напао је жестоко комору због њене немоћи. Рече: Време је да свршимо с овом комором и несретним уставом. Ревизија устава и разрешење коморе нека нам буде једина лозинка.

Изјава.

У „Стармали“ бр. 15. и 16. о. г. изволео је г. Арса Пајевић, уврстити и моје име међу оним дужницима које назива „Књижарско-издавачка филоксера.

Да би показао да то не стоји, морам се вратити у прошлост.

Године 1880. и 1881. растуривао сам у С. Црњи: „Орао“ и „Царић“ календаре, које сам добивао у комисији од г. Арсе Пајевића и те сам рачуне изравнао.

Пошто сам се септембра месеца 1882. год. у Меленци станио, то од онда нисам од г. Пајевића поручивао календаре. Ових дана добијем карту овде у Меленци од г. Пајевића, у којој ми јавља, — да ми је у Црни 1886 г. послао franco 20 комада „Орла,“ и 10 „Царића“ календара, и да му пошљем 8 ф. 70 н. ако нећу и даље да ми излази име с осталим хрђавим платишама.

Да би пак г. Арса Пајевић што тачније извешћен био; — упућујем га на пречас. г. Ј. Јакшића црњанског пароха. Он ће га најбоље известити — ко је примио и растуривао календаре у име моје од 1882. до 1886. год. и ко му дугује за распродате календаре за 1887. г. 8 ф. 70 н.

Уједно умољавам г. А. Пајевића, да опроргне моје име из рубрике „Књижарско-издавачка филоксера“, а да правог дужника пронађе.

У Меленци на Иван-дан 1888 г.

Коста Ристић.

Јавна захвала.

За издржавање сиротана Саве Драгића из Ђурђева ученика IV. разр. новосадске срп. основ. народ. школе дали су у оделу Добротворна задруга Српкина Новосаткина и гђе Христина пл. Новићка и Јулка Политова, а припомоћ у новцу г. г. Милан Ћирић капелан 5 ф. Тона Георгијевић 2 ф. Миша Димитријевић 1 ф. и гђа Софија Мите Коде 1 ф. а срп. православна црквена општина препитање у убогом дому и стан код послужитеља тога дома Јована Коларовића, који је уједно на ово као на своје дете пазио.

У име овог сиротана изјављујем свима дародавцима и помагачима овим јавну захвалу.

У Нов. Саду на Иван-дан 1888.

А. Варађанин
својевољни старатељ

Јавна захвала.

Приликом овогодишњех испита, послали су за премије испитне отличним и врло добрим ученицама овдашње срп. више девој. школе г. г. Арса Пајевић књига у вредности од 44 ф. Лука Јоцић књига у вредности од 40 ф. и Браћа М. Поповићи књига и других прибора школских у вредности од 15 ф.

На овако богатим и лепим даровима изјављује потписана управа овим дародавцима јавну захвалу.

У Нов. Саду на Иван-дан 1888.

А. Варађанин
управитељ.

ОГЛАСИ.

СТЕЧАЈ.

На упражњено учитељско место у Мајишу (Барања) расписује се стечај. Плата је 340 фор., 5 ланаца оранице на коју општина плаћа порез, 4 хвата тврди дрва за огрев, 50 нов. од венчанице, станом са две собе, кујне, шпајз, штала, шупа и башта.

Учитељу ће бити у дужности све законом прописано вршити као и деци у црквеном појању учити и свагди покрај свештеника пјеније обављати.

Просителји имају своје молбенице са инштрураним сведоџбама за 4 недеље од уврштења у дотични лист, овом одбору поднети.

Из седнице одборске од 19. јуна 1888. у Мајишу држане.

У. Марковић парох и перовођа. — 2—3 — **Младен Љубојев** председник.

Објава.

„Прва панчевачка среска ратарско-занатлијска задруга за штедњу и предујам“ отпочела је свој рад 1. јула т. г. и прима недељне уплате од својих уденичара четвртком и недељом — а остале послове обавља дневно од 8—12 сахата пре подне.

Задружна писарна налази се у кући г. **дра Љубомира Ненадовића.**

У Панчеву месеца јула 1888.

2—3 **УПРАВА.**

ЈОЦА БОГДАНОВИЋ
у Руми
потребује два спомоћника. 1—3

ТРАЖИМ ГОСТИОНИЦУ ИЛИ БИРТ
ПОД РАЧУН ИЛИ ПОД КИРИЈУ.
Најволео бих што пре!

Писмене понуде нека се изволе послати на администрацију „Заставе“ под шифром **Ј. П.** 1—3

МАНУФАКТУРНА ТРГОВИНА
СВЕТОЗАРА НИКОЛИЋА
У МЕЛЕНЦИ
потребује једног вештог помоћника. 2—3

Свима страним посетиоцима
ЈУБИЛАРНЕ ЗАНАТЛ. ИЗЛОЖБЕ У БЕЧУ
нека је препоручен као најјефтинији и најближи
Хотел Хунгарија
У БЕЧУ
III. Bezirk, Pragerstrasse Nr. 13.

Удаљен 10 минута од изложбе (Rotunde) преко пута станице спојене жељезнице (Verbindungs-bahn) за директне излете на јужној и западно-јелисаветиној жељезници у најлепшу бечку околину; близу северне и северозападне жељезнице, паробродске станице и коњске жељезнице (трамваја.) Особита и јефтина ресторација и кафана у истом хотелу.

Елегантне путничке собе од 80 новч. на више.
2—12

Власник и издавалац Милица Томић рођ. Милетић. Одговорни уредник Јаша Томић. Српска штампарија дра Светозара Милетића.